

Autorzy: Jarosław Korba
Zbigniew Zaniewicz

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z GEOGRAFII

Arkusz I

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy: 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron i **barwną mapę**. Ewentualny brak należy zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Proszę uważnie czytać wszystkie polecenia.
3. Odpowiedzi należy zapisać czytelnie w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. W rozwiązaniach zadań trzeba przedstawić tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
5. Podczas egzaminu można korzystać z ołówka, linijki, gumki, lupy oraz kalkulatora.
6. Proszę pisać tylko w kolorze niebieskim lub czarnym; nie pisać ołówkiem.
7. Nie wolno używać korektora.
8. Błędne zapisy trzeba wyraźnie przekreślić.
9. Wszelkie notatki należy sporządzać tylko w brudnopisie, który nie będzie oceniany.
10. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.

Życzymy powodzenia!

ARKUSZ I

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **50 punktów**.

Zadania 1–10 wykonaj na podstawie załączonej barwnej mapy.

Zadanie 1. (1 pkt)

Skalę liniową załączonej mapy Pojezierza Kaszubskiego zamień na skalę mianowaną i liczbową.

Obliczenia:

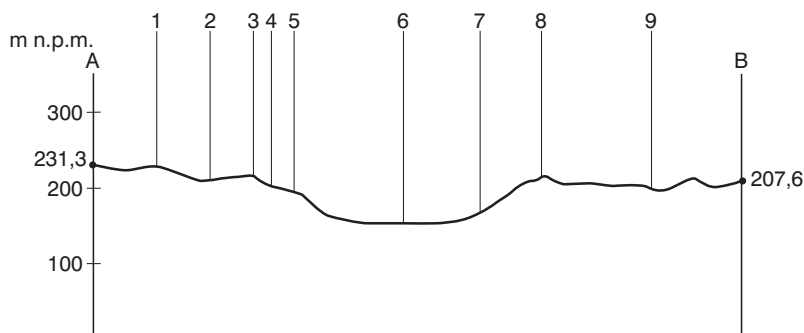
Skala mianowana:

Skala liczbowa:

Zadanie 2. (2 pkt)

Wpisz numery, którymi na profilu hipsometrycznym, poprowadzonym między punktami A (wzniesienie 231,3 m n.p.m.) i B (wzniesienie 207,6 m n.p.m.) oraz przechodzącym przez Brodnicę Górną, zaznaczono:

☐ a) granicę Kaszubskiego Parku Krajobrazowego	☐ f) drogę Brodnica Górna – Wybudowania
☐ b) Jezioro Wielkie Brodno	☐ g) zabudowania przysiółku Sarnówka
☐ c) wzniesienie 212,9 m n.p.m.	☐ h) Kaszubski Szlak Turystyki Pieszej
☐ d) przystanek PKS	☐ i) główną trasę rowerową
☐ e) drogę główną	

Zadanie 3. (2 pkt)

Odszukaj na mapie i wpisz do tabeli nazwy opisanych obiektów.

Lp.	Opis	Nazwa
1.	pozostałość polodowcowa na wschód od miejscowości Nowe Czaple	
2.	atrakcja turystyczna położona na wschodnim krańcu Jeziora Ostrzyckiego	
3.	atrakcja przyrodnicza 3 km na zachód od miejscowości Szymbark	
4.	pensjonat na prawym brzegu rzeki Raduni	

Zadanie 4. (1 pkt)

Wskaż na arkuszu mapy miejscowość o najlepiej rozwiniętej infrastrukturze turystycznej.

Miejscowość:

Zadanie 5. (3 pkt)

Opisz trasę pieszej wycieczki czarnym szlakiem od leżącej na tym szlaku leśniczówki do miejscowości Patuły (C5). W opisie uwzględnij kierunki marszu i długości poszczególnych odcinków, zagospodarowanie terenu oraz elementy infrastruktury turystycznej.

Opis trasy:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (3 pkt)

Zaplanuj inwestycję związaną z turystyką w okolicach miejscowości Haska (B2/B3). Przedstaw po jednym warunku przyrodniczym i pozaprzyrodniczym sprzyjającym tej inwestycji w podanych okolicach oraz po jednym warunku utrudniającym jej rozwój.

Rodzaj inwestycji:

.....

.....

Warunki	Sprzyjające	Utrudniające
Przyrodnicze		
Pozaprzyrodnicze		

Zadanie 7. (2 pkt)

Na północ od Brodnicy Górnej znajduje się kilkanaście niewielkich jezior polodowcowych. Podaj typ genetyczny tych jezior i wyjaśnij, w jaki sposób powstały.

Typ genetyczny jezior polodowcowych:

Opis sposobu powstania:

.....

.....

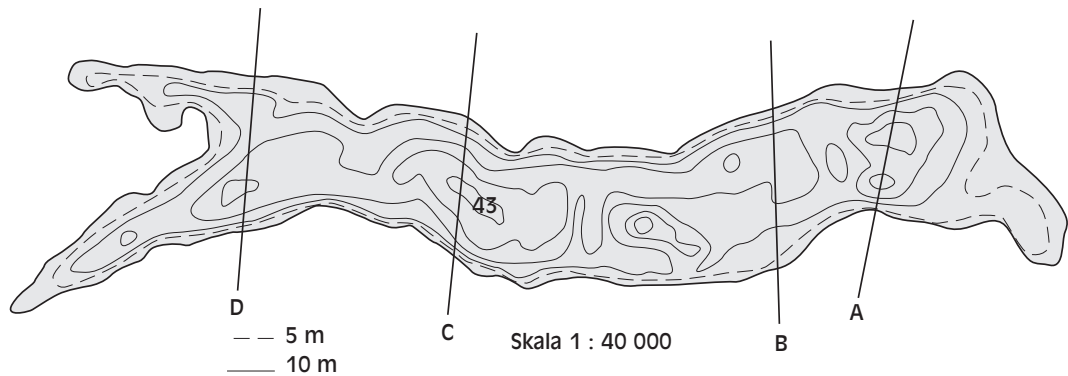
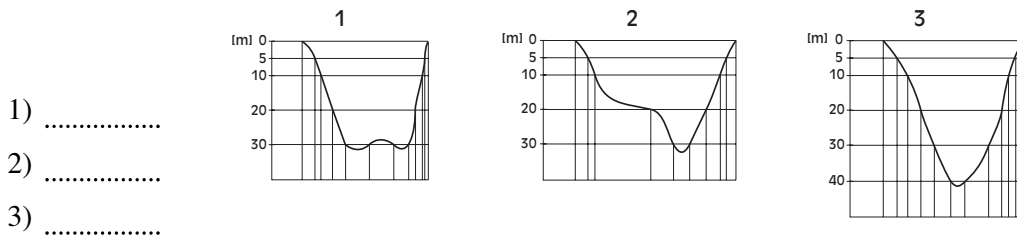
.....

.....

.....

Zadanie 8. (1 pkt)

Przyporządkuj odpowiednim profilom batymetrycznym oznaczenia szkicu jeziora Raduńskiego Górnego.

Zadanie 9. (2 pkt)

Porównaj środowisko przyrodnicze i zagospodarowanie obszarów przedstawionych na polach A4 i D5. Uwzględnij po dwie cechy dotyczące środowiska przyrodniczego i zagospodarowania przez człowieka tych obszarów.

	Środowisko przyrodnicze	Zagospodarowanie przez człowieka
Pole A4		
Pole D5		

Zadanie 10. (2 pkt)

Planujesz zorganizowanie spływu kajakowego w bezwietrzną pogodę po Pojezierzu Kaszubskim i wyznaczyłeś dwie trasy do wyboru.

Zakreśl trasę, na której pokonanie będziesz potrzebował mniej sił:

- a) od ośrodka wypoczynkowego w Gołubiu (A5) do pola namiotowego w Ostrzycach (D3);
 b) od pola namiotowego w Ostrzycach (D3) do ośrodka wypoczynkowego w Gołubiu (A5).

Uzasadnij swój wybór.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (2 pkt)

Skreśl wybrane wyrażenia, tak aby zdania opisujące cechy klimatu Polski były prawdziwe.

Klimat Polski cechuje się dużą *zmiennością/stałością* typów pogody, która kształtuje się pod wpływem *różnorodnych/jednorodnych* mas powietrza. Przeważają opady w półroczu *zimowym/letnim* i dominują wiatry *wschodnie/zachodnie*. Roczne amplitudy temperatur *rosną/maleją* w kierunku zachodnim.

Zadanie 12. (2 pkt)

Do podanych niżej pasm górskich dopisz symbol orogenezy, w której zostały wypiętrzone.

A – alpejska, H – hercyńska, K – kaledońska.

Pireneje

Góry Skandynawskie

Ural

Kaukaz

Góry Jabłonowe

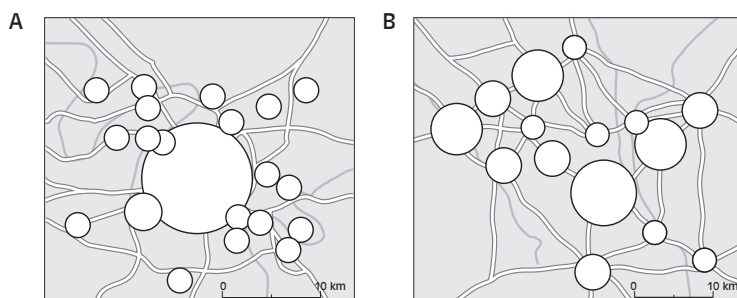
Zadanie 13. (1 pkt)

Ustal poprawną kolejność etapów rozwoju procesów urbanizacyjnych w większości państw świata.

- Zwiększanie się koncentracji ludności w miastach spowodowane głównie rozwojem przemysłu.
- Koncentracja ludności w miastach oraz rozwijanie się obszarów podmiejskich, do których napływa ludność z obszarów wiejskich.
- Stabilizowanie się liczby ludności w miastach wraz z intensywnym odpływem ludności z centrów miast do obszarów podmiejskich.
- Powstanie olbrzymich zurbanizowanych obszarów wskutek rozrastania się i łączenia stref podmiejskich z miastami.

Zadanie 14. (2 pkt)

Przedstawione schematy przyporządkuj odpowiednim typom aglomeracji. Podaj dwie podstawowe różnice między nimi.

Aglomeracja monocentryczna – rysunek

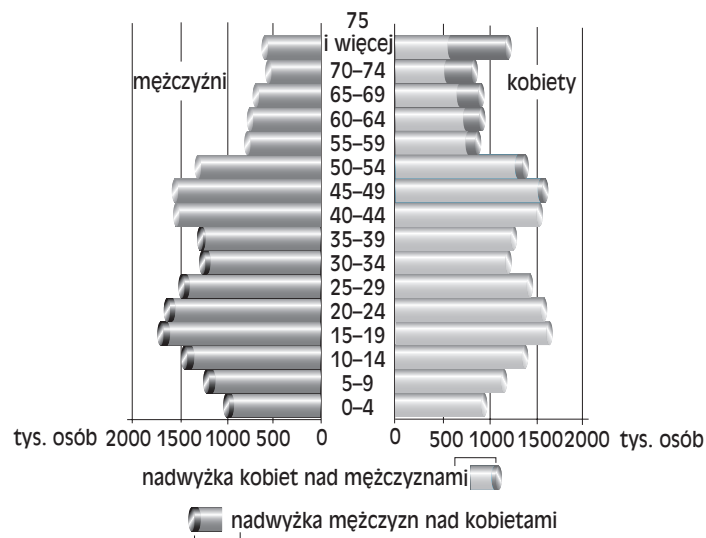
Aglomeracja policentryczna – rysunek

Różnice:

-
-

Zadanie 15. (3 pkt)

Poniżej przedstawiono piramidę płci i wieku ludności Polski dla 2002 r.

Wskaż roczniki, w których występuje przewaga kobiet, i roczniki z przewagą mężczyzn. Podaj po jednej przyczynie każdej z dysproporcji.

Roczniki o przewadze kobiet nad mężczyznami:

.....

Roczniki o przewadze mężczyzn nad kobietami:

.....

Przyczyna przewagi kobiet:

.....

.....

Przyczyna przewagi mężczyzn:

.....

.....

Zadanie 16. (1 pkt)

Podaj trzy przyczyny społeczne zmniejszającej się liczby urodzeń w polskim społeczeństwie.

1.

2.

3.

Zadanie 17. (2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego znaczenie żeglugi śródlądowej w Polsce jest znikome. Uwzględnij po dwa czynniki przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (1 pkt)

Przeciętny udój od jednej krowy wynosi w Holandii 7200 litrów rocznie, a w Polsce 3890 litrów.

Podaj dwie przyczyny mniejszej mleczności krów w Polsce.

Przyczyny:

1.
2.

Zadanie 19. (3 pkt)

W bogatych krajach wciąż pojawia się dylemat dotyczący pomocy krajom biednym, nazwany symbolicznie wręczaniem „ryby czy wędki”.

a) Podaj dwa przykłady działań odpowiadających określeniu „ryba”.

1.
2.

b) Podaj dwa przykłady działań odpowiadających określeniu „wędka”.

1.
2.

c) Uzasadnij konieczność pomocy w formie „wędki”.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (3 pkt)

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy odpowiedz na podane niżej pytania.

[...] W Bieście, gdzie wiele rodzin dotknęła tragedia, po 40 dniach kobiety mogą przestać ubierać się na czarno, a mężczyźni mogą zgolić brody. Rosyjskie władze mają jednak teraz nie lada problem. Według kaukaskiej tradycji, po okresie żałoby nadchodzi okres zemsty. Większość ponad 30-osobowego oddziału napastników stanowili zniechęceni przez Osetyjczyków Czeczeni i Ingusze. Zemsty boją się szczególnie krewni napastników. Władze rosyjskie podały do publicznej wiadomości nazwiska i narodowość części z nich.

Władze celowo unikają jakichkolwiek oficjalnych ceremonii. Pozostawiają sprawę duchownym, którzy mają powstrzymać przed rozlewem krwi. 1 września uzbrojone komando wdarło się do budynku bieściańskiej szkoły, biorąc ponad 1200 zakładników. Po 52 godzinach budynek zdobyły siły rosyjskie po kontrowersyjnym szturmie. Znaczna część zakładników zginęła – pod gruzami znaleziono na wpół spalone i przeszyte odłamkami ciała. Ci, którzy przeżyli, zapelnili miejscowe szpitale.

Do bieściańskiego zamachu przyznaje się czeczeński komendant Szamil Basajew. Oficjalny lider separatystów Aslan Maschadow, który potępił zamach, zagroził mu za to sądem wojennym.

Źródło: www.polityka.onet.pl

a) Wyjaśnij, dlaczego zamach terrorystyczny w Bieście został potępiony przez cały świat.

.....

b) Północna Osetia i Inguszetia to bezpośrednie strony opisanego konfliktu, jednak w rzeczywistości chodziło w nim o wojnę między niewielką republiką a dużym państwem. Podaj ich nazwy.

Mała republika:

Duże państwo:

c) Wymień trzy społeczne skutki ataków terrorystycznych:

1.

2.

3.

Zadanie 21. (2 pkt)

Uzupełnij mapę.

a) Zaznacz krzyżykiem (+) obszar, o którym mowa w zadaniu 20.

b) Zaznacz na mapie odpowiednimi numerami obszar działań ugrupowań terrorystycznych:

1) IRA; 2) ETA; 3) Hamas.

Zadanie 22. (2 pkt)

Podaj przykład integracji i dezintegracji politycznej w Europie po 1989 r.

Przykład integracji:

Przykład dezintegracji:

Zadanie 23. (3 pkt)

Tabela przedstawia najbardziej dochodowe firmy przetwórstwa przemysłowego w Polsce w 2002 r.

Lp.	Nazwa firmy	Siedziba firmy	Wynik finansowy netto (w mln zł)	Przychody (w mln zł)
1.	Polski Koncern Naftowy Orlen SA GK	Płock	479	26 328
2.	Kompania Piwowarska SA	Poznań	371	2 245
3.	International Paper-Kwidzyn SA	Kwidzyn	294	1 758
4.	Philips CEI Poland Sp. z o.o.	Kwidzyn	218	2 298
5.	Frantschach Świecie SA GK	Świecie	167	2 112
6.	Grupa Atlas	Łódź	126	1 022
7.	Alstom Power Sp. z o.o.	Elbląg	118	2 911
8.	Polpharma SA	Starogard Gdański	109	820
9.	Stomil-Olsztyn SA	Olsztyn	107	1 308
10.	Philips Lighting Poland SA	Piła	104	1 341
11.	Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych SA	Toruń	104	1 156
12.	Grupa Lotos SA GK	Gdańsk	93	6 419
13.	Danone Sp. z o.o.	Warszawa	95	789
14.	Firma Oponiarska Dębica SA	Dębica	78	1 049

a) Oceń liczbę najbardziej dochodowych firm z kapitałem zagranicznym w Polsce.

.....

b) Podaj dwie konsekwencje ekonomiczne takiego stanu dla gospodarki Polski.

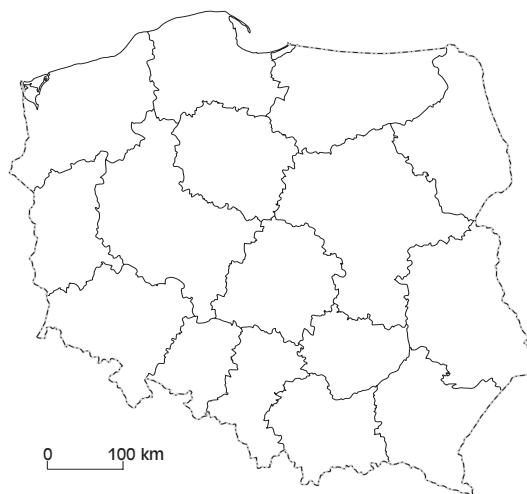
1.

2.

c) Proces ujednolicenia gospodarczego poszczególnych państw świata nazywa się (podkreśl właściwy wyraz):
 deglomeracją, izolacjonizmem, repatriacją, globalizacją, industrializacją.

Zadanie 24. (2 pkt)

Na zamieszczonej niżej mapie Polski zakreskuj województwo o największej stopie bezrobocia. Podaj najważniejszą przyczynę, która spowodowała w tym regionie tak wysokie bezrobocie.

Przyczyna:

.....

Zadanie 25. (2 pkt)

Na wykresie przedstawiono źródła energii elektrycznej w Polsce.

a) Na podstawie wykresu oceń i uzasadnij wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Ocena i uzasadnienie:

.....

b) Przedstaw dwa skutki korzystania z odnawialnych źródeł energii dla stanu środowiska naturalnego.

—

 —

